

ด่วนมาก

ที่ กต ๑๐๐๒/๘๒๘

สำนักเลข วิชาการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๕104 ส.ว.ค.
รับที่ 3 พค. 2559 / 1831

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การนำเสนอรายงานประเทศไทยตามกลไก Universal Periodic Review รอบที่ ๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๙๘๕ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศและติดตามการปฏิบัติ
ตามข้อเสนอแนะภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรี
สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙

๓. กรอบการพิจารณาข้อเสนอแนะในช่วงการนำเสนอรายงานประเทศไทยตามกลไก UPR
รอบที่ ๒ และคำมั่นโดยสมัครใจของไทย

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รับทราบความคืบหน้า
ของการจัดทำรายงานประเทศไทยตามกลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ และสั่งการให้หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดันประเด็นที่ค้างค้างให้แล้วเสร็จก่อนการนำเสนอรายงานในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ รวมทั้ง
เห็นชอบต่อร่างรายงานประเทศ และอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศส่งรายงานให้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชน
แห่งสหประชาชาติ (Human Rights Council) ภายในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการนำเสนอรายงานประเทศไทยตามกลไก UPR
รอบที่ ๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี
(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียน ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ ได้กำหนดให้ทุกประเทศ รวมทั้งไทย จัดทำและนำเสนอ
รายงานประเทศตามกลไก UPR ซึ่งสะท้อนการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนทุก ๔ ปีครั้ง โดยประเทศอื่นๆ
สามารถร่วมพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะได้ โดยในกระบวนการ UPR รอบที่ ๒ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ ได้
กำหนดให้ไทยส่งรายงานประเทศภายในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และเข้าร่วมการนำเสนอรายงานประเทศ
ในการประชุมคณะทำงาน UPR สมัยที่ ๒๕ ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ นครเจนีวา

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ รับทราบและมอบหมาย
ทุกส่วนราชการเร่งดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ไทยได้รับและคำมั่นโดยสมัครใจจากการนำเสนอรายงานใน
รอบที่ ๑ รวมถึงผลักดันการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ และเร่งติดตามแก้ไขประเด็นปัญหาที่
ประชาคมระหว่างประเทศให้ความสนใจ เพื่อนำไปประกอบการยกร่างรายงานประเทศรอบที่ ๒

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รับทราบและสั่งการให้หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเร่งผลักดันประเด็นที่ค้างค้างให้แล้วเสร็จก่อนการนำเสนอรายงานในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ และ
เห็นชอบต่อร่างรายงานประเทศ และอนุมัติให้กระทรวงการต่างประเทศส่งรายงานให้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดส่งรายงานประเทศซึ่งผ่านความเห็นชอบจาก
คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ให้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

/ ซึ่งปัจจุบัน ...

ซึ่งปัจจุบัน คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ ได้แปลรายงานดังกล่าวเป็นภาษาทางการของสหประชาชาติทั้ง ๖ ภาษา และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนฯ ด้วยแล้ว

๑.๓.๒ กระทรวงการต่างประเทศได้พบหารือกับผู้แทนภาคประชาสังคมและผู้แทนของสถานเอกอัครราชทูตต่างประเทศประจำประเทศไทย และได้รับทราบเท่าที่ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ประเทศต่างๆ จะให้กับไทยในช่วงการนำเสนอรายงานที่นครเจนีวา

๑.๓.๓ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศและติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะภายใต้กลไก UPR ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อติดตามความคืบหน้าของการผลักดันประเด็นที่ค้างค้าง และพิจารณาเท่าที่และความพร้อมที่จะตอบรับข้อเสนอแนะและให้คำมั่นโดยสมัครใจในช่วงการนำเสนอรายงานประเทศที่นครเจนีวา ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังสรุปผลการประชุมตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ในการนำเสนอรายงานประเทศตามกลไก UPR แต่ละรัฐจะต้องรับฟังข้อเสนอแนะจากรัฐอื่นๆ โดยพิจารณาตอบรับข้อเสนอแนะ รวมถึงประกาศคำมั่นโดยสมัครใจ อีกทั้งนำมาปฏิบัติและรายงานผลให้แก่คณะทำงาน UPR ทุก ๔ ปีครั้ง เรื่องนี้จึงเข้าข่ายเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ ได้กำหนดให้คณะผู้แทนไทยนำเสนอรายงานประเทศในการประชุมคณะทำงาน UPR สมัยที่ ๒๕ ในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอให้พิจารณานำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

๔.๑ คณะผู้แทนไทยที่จะเดินทางไปเข้าร่วมการนำเสนอรายงานประเทศตามกลไก UPR รอบที่ ๒ ที่นครเจนีวา ประกอบด้วย นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นหัวหน้าคณะ และมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ร่วมอยู่ในคณะ โดยคณะผู้แทนไทยมีภารกิจในการแจ้งพัฒนาการด้านสิทธิมนุษยชนที่สำคัญชี้แจงเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนที่อยู่ในความสนใจของประเทศต่างๆ รวมทั้งพิจารณาตอบรับข้อเสนอแนะจากประเทศต่างๆ

๔.๒ การนำเสนอรายงานฯ ของไทยในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ จะใช้เวลาทั้งหมด ๓ ชั่วโมง ๓๐ นาที ประกอบด้วย การกล่าวเปิดโดยหัวหน้าคณะเพื่อแสดงพัฒนาการด้านสิทธิมนุษยชนภาพรวม การซักถามและให้ข้อเสนอแนะจากประเทศต่างๆ การตอบข้อซักถามของคณะผู้แทนไทย และการกล่าวปิดโดยหัวหน้าคณะ ทั้งนี้ คณะผู้แทนไทยจะต้องพิจารณาข้อเสนอแนะจากประเทศต่างๆ โดยแจ้งข้อเสนอแนะที่ไทยตอบรับทันทีในการประชุมรับรองผลการนำเสนอรายงานฯ ในวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ อนึ่ง ในการนำเสนอรายงาน รอบที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๕๔ ไทยได้รับข้อเสนอแนะทั้งหมด ๑๗๒ ข้อ โดยได้แจ้งตอบรับในทันที ๑๐๐ ข้อ นำกลับมาพิจารณาเพิ่มเติมและตอบรับในภายหลัง (ไม่เกิน ๓ เดือน) อีก ๓๔ ข้อ และไม่ตอบรับ ๓๘ ข้อ ทั้งนี้ แนวทางการกำหนดกรอบการพิจารณาตอบรับข้อเสนอแนะไว้ล่วงหน้าเป็นแนวทางที่ปฏิบัติตั้งแต่การนำเสนอรายงานประเทศ รอบที่ ๑ เพื่อแสดงความพร้อมของไทยในการดำเนินการเรื่องสิทธิมนุษยชนในประเด็นที่สำคัญ อันสะท้อนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของไทย

๔.๓ ข้อเสนอแนะที่ไทยควรตอบรับในการนำเสนอรายงานประเทศ รอบที่ ๒ ประกอบด้วย (๑) ข้อเสนอแนะที่ไทยเคยตอบรับแล้วในช่วงการนำเสนอรายงานประเทศรอบที่ ๑ (๒) ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน (๓) ข้อเสนอแนะที่เป็นคำนิยามเชิงหลักการที่ไทยยึดถือและปฏิบัติตามโดยตลอด (๔) ข้อเสนอแนะที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของโครงสร้างสิทธิมนุษยชนในประเทศ และ (๕) ข้อเสนอแนะที่หน่วยงานมีความพร้อมที่จะรับมาดำเนินการ โดยคณะผู้แทนสามารถนำข้อเสนอแนะที่นอกเหนือจากกรอบดังกล่าวมาพิจารณาในรายละเอียดภายหลังการนำเสนอรายงาน ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ (ข้อ ๑ และ ข้อ ๒)

๔.๔ นอกจากการตอบรับข้อเสนอแนะ คณะผู้แทนไทยควรประกาศคำมั่นโดยสมัครใจ เพื่อยืนยันเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของรัฐบาล ทั้งนี้ คำมั่นโดยสมัครใจจะเกี่ยวข้อง

กับการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาหรือพิธีสารด้านสิทธิมนุษยชนเพิ่มเติม การถอนข้อสงวนหรือถ้อยแถลงตีความต่ออนุสัญญาระดับต่างๆ การให้ความร่วมมือกับกลไกของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนฯ และการพัฒนาและปฏิรูปกลไกในประเทศเพื่อให้การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ (ข้อ ๓)

๔.๕ โดยที่การนำเสนอรายงานประเทศของไทยตามกลไก UPR รอบที่ ๒ อยู่ในความสนใจของประชาคมระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคม จึงคาดว่าในช่วงการนำเสนอรายงานที่นครเจนีวา สื่อมวลชนและองค์กรภาคประชาสังคมทั้งในและต่างประเทศ จะนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการนำเสนอรายงานและสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของไทยอย่างกว้างขวาง ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศจะเตรียมข่าวสารนิเทศสำหรับให้ข้อมูลต่อสาธารณะ รวมถึงแนวทางชี้แจงไว้ด้วย

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

ไม่มี

๖. ผลกระทบ

ไม่มี

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

กระทรวงการต่างประเทศได้ตั้งงบประมาณสำหรับการดำเนินการภายใต้กลไก UPR ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ซึ่งประกอบด้วยการจัดทำรายงาน การเดินทางไปนำเสนอรายงานที่นครเจนีวา การจัดทำแผนปฏิบัติการ และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความตระหนักรู้ รวมทั้งสิ้น ๑,๕๕๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านห้าแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) ภายใต้บรายจ่ายอื่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน ผลผลิตที่ ๒ ความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบพหุภาคี กิจกรรมที่ ๑ เสริมสร้างความร่วมมือกับประชาคมระหว่างประเทศ ในมิติต่างๆ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ของกระทรวงการต่างประเทศ ทั้งนี้ หน่วยงานอื่นๆ ได้เตรียมงบประมาณสำหรับส่งผู้แทนเข้าร่วมการนำเสนอรายงานด้วยแล้ว

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ โดยกรรมการและผู้แทนของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ร่วมให้ความเห็น ตลอดจนร่วมรับรองกรอบการพิจารณาข้อเสนอแนะและความมั่นใจโดยสมัครใจของไทยในหลักการด้วยแล้ว

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้

๑๐.๑ รับทราบความคืบหน้าของการเตรียมการนำเสนอรายงานประเทศของไทยตามกลไก UPR รอบที่ ๒ และสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการและจัดเตรียมข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เกี่ยวข้องให้กระทรวงการต่างประเทศทราบในโอกาสแรก เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับชี้แจงหากได้รับการสอบถามในที่ประชุม

๑๐.๒ ให้ความเห็นชอบต่อกรอบการพิจารณาข้อเสนอแนะในช่วงการนำเสนอรายงานประเทศของไทยตามกลไก UPR รอบที่ ๒ และความมั่นใจโดยสมัครใจของไทย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และอนุมัติให้คณะผู้แทนไทยพิจารณาจัดทำในช่วงการนำเสนอรายงานที่นครเจนีวา ตามกรอบดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๒๔๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๕๐๖๔